تهافت در قول به موضوعیت یقین در طواف واجب

نظیر همین در طواف واجب می‌آید. در طواف واجب روایات جور و واجوری هست. یعنی می‌گویی‌م باید به یقین باشد. شک در طواف واجب بیایی باطل است. البته بعضی روایات هست که می‌گوید باطل نیست. من فعلاً مشهور را می‌گویم. آیا در طواف واجب، ظن کافی است یا نه؟ طواف واجب است، شک ندارد، ظن دارد به اینکه مثلاً شش شوط انجام داده. حکم این مسأله چیست؟

شاگرد: آقایان می‌گویند که باطل است.

استاد: غیر از یک نفر. منا‌سک را ببینید. اگر پنجاه حاشیه هم باشد همه به‌غیر از حاج آقای بهجت می‌گویند که باطل است. حاج آقای بهجت می‌گویند ظن در طواف واجب، مجزی است. این فتوای ایشان است. ولی دیگران می‌گویند ظن در طواف واجب فایده ندارد، به حکم شک است. خب می‌گویی‌م در نماز چطور شد؟ در نماز هم گفتید در اولتین باید یقین باشد، بعد گفتید ظن به‌منزل یقین است، می‌گویند که در آن جا دلیل داری‌م. آن جا پشتوانه اجماع و شهرت داری‌م. اما در اینجا ندارید. خب همان جا سؤال من است. ببینید سؤال را چطور مطرح می‌کنم.

در طواف واجب که همه می‌گویند ظن کافی نیست، سؤال می‌کنم. اگر طواف تمام شد و از مطاف بیرون آمد و شک کرد که شش شوط انجام داده ای هفت شوط. در اینجا چه می‌گویید؟ در اینجا دیگر اتفاق فتوا است که دیگر اعتنا نکن. چرا؟ چون شک بعد از فراغ است. خب اگر طواف واجب طوری است که اتیان آن به یقین شرط کار است، چه فراغی است؟! هنوز قاعده اشتغال هست. وقتی بیرون آمدی واقعاً شک داری که شش شوط انجام دادی ای هفت تا. خب برگردید. قاعده اشتغال می‌گوید شما هنوز باید آن را انجام بدهید. همین که همه اتفاق دارند که بعد از فراغ دیگر نباید اعتنا کرد، یعنی آن یقینی هم که در حین طواف فریضه من شارع شرط کرده بودم، جزء موضوع نبود. من اینها را برای ذکر این شواهد گفتم. آدم انس می‌گیرد به اینکه یک لسان شرعی که تأکید بر یقین دارد، فوری آن را جزء موضوع نکنیم تا بعداً در ماه مبارک بگوییم «لامجال للاستصحاب اصلاً». اگر شک داری که سوم الشک ماه مبارک هست یا نیست، قطع داری که روزه واجب نیست. این خلاف ارتکاز بیّن است. اینها شواهدی از این ناحیه برای مانحن فیه است.

آن روایتی که برای بیان اصل استصحاب داشتیم ماند. انشاءالله از فردا سریعتر می‌خوانیم. کلیات بحث را عرض کردم. خودتان هم مراجعه بکنید. چهار باب بود. تا ممکن باشد روایت آن را سریع می‌خوانیم.

شاگرد: در این بیان مدیریت امتثال سؤال این بود که چرا شارع با لسان استصحاب نگفته. فرمودید این چهار باب را ببینید. چون در هر بابی شارع با یک غرضی یک شأنی را پررنگ می‌کند.

استاد: ان شالله از این بحث می‌کنیم.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #1
ایجاد شده 30 مه 2026 14:42:51 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 مه 2026 14:43:26 توسط ... .